

နတ်ရေကန်ကျေးရွာ
သနပ်ပင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နတ်ရေကန်ကျေးရွာ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
နတ်ရေကန်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၈
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု	
(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၂၀

- ၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
- ၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲရေးအစီအစဉ်
- (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- ၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
- ၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- ၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၁
- (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၅ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

- ယော: ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ယော: ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ယော: ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ယော: ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ယော: ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ယော: ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ယော: ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
- ယော: ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ယော: ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ယော: ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ယော: ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ယော: ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
- ယော: ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ယော: ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ယော: ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
- ယော: ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ယော: ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ယော: ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ယော: ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ယော: ၃၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု
- ယော: ၃၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
- ယော: ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ယော: ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ယော: ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ယော: ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ယော: ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ယော: ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ယော: ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
- ယော: ၄၂ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၅၈

- ယော: ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- ယော: ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)	၆၀
ဇယား (၄၅)	
ကိုးကားစာရင်း	၆၄
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်	၆၅
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ	

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ(၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသောလူအများ ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့်စီမံချက် ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အ တွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

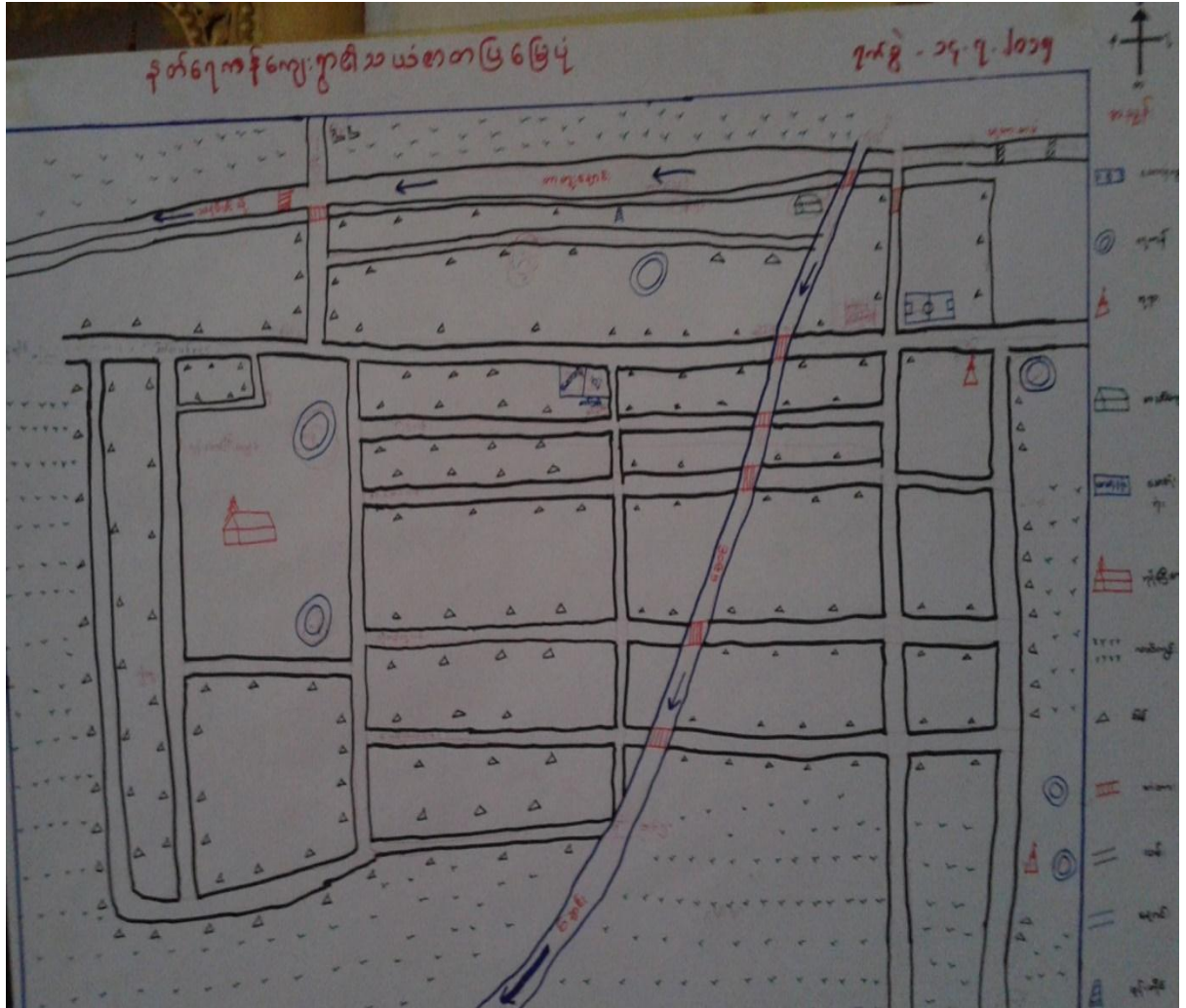
ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊

ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
နတ်ရေကန်ကျေးရွာ
သနပ်ပင်မြို့နယ်

နတ်ရေကန်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါသတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ် သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော

အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် သနပ်ပင်မြို့၏ အရှေ့ဘက် (၃၇)ကီလိုမီတာခန့်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ပထဝီအနေအထားဖြင့် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်ပြီး ရာသီအလိုက် ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်း တို့ကို အဆင်ပြေသလို သုံးကာ သွားလာကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာတွင် လုပ်ကိုင်ကြသော ဘဲမွေးမြူရေးမှာ ဒေသအနေအထားနှင့် သင့်လျော်သည်။ ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများသည် စစ်တောင်းမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကို အနားသတ်တည်ရှိကာ ကမ်းပါးပြိုကျမှုကြောင့် လယ်ယာမြေ ဆုံးရှုံးမှုများ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင် တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာ တည်ရှိရာသည်မြေနိမ့်ပိုင်းဖြစ်ပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် စစ်တောင်းမြစ် တည်ရှိပြီး လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန် တို့အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။ စစ်တောင်းမြစ်နှင့် (၂)မိုင်ဝန်းကျင် အလှမ်းကွာဝေးသဖြင့် ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှုကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစ၍ သိသာစွာ ရင်ဆိုင်လာရကာ ရွာရှိရေအရင်း အမြစ် များ၏ အရည်အသွေးလည်း ကျဆင်းလာသည်။ ထို့ကြောင့်စစ်တောင်းမြစ်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက် နေသော တွင်းတူးချောင်းကို အဝပိုင်းတွင် ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုဖြင့် ရေတားတမံအဖြစ် နှစ်စဉ် ဆည်ဖို့ ပေးရသည်။ ယင်းသို့ဆည်ဖို့ပေးခြင်းဖြင့် ရွာထဲသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုလျော့ကျသွားကာ ရွာထဲရှိ ကန်ရေအရည်အသွေးမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။ မြေနိမ့်ပိုင်းမြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး မိုးတွင်း ကာလတွင် ရေလမ်းနှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ကုန်းလမ်းဖြင့် ပို့ဆောင်သွားလာကြသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ဓါတ်သတ္တုများမထွက်ရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်း၊ မြေပဲစသော သီးနှံများစိုက်ပျိုး ရာမှ နွားစာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက်ပစ္စည်းများ အတော်အသင့်ရရှိနိုင်ပါ သည်။ စားကျက်သီးသန့်မရှိသော်လည်း ကျွဲနွားများအတွက် ရေမြပ်ကွင်းပြင်များမှ နွားစာရိက္ခာ များလွယ်ကူစွာရနိုင်ပါသည်။ မြေအောက်ရေ ရရှိအသုံးပြုမှုနည်းပါးသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင် သည့် ဧက (၇၈၀၄)ဧကရှိပြီး စပါး၊ ပဲဒီစိမ်းနှင့် မြေပဲတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးတွင်းကာလ မြေနိမ့်ပိုင်းများတွင် ရေပြည့်ကွင်းများဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ဘဲမွေးမြူရေး၊ ငါးမွေးမြူရေးတို့ လုပ်ကိုင်နိုင် သည့်သဘာဝအရင်းအမြစ်တမျိုးဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၉၂၁) စုနှင့်ကျား(၂၀၃၇)၊ မ(၂၂၉၄)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၄၃၃၁)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၄.၇)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦး ထက်လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် သည်ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ ၇၁% ရှိသဖြင့် လူသားအရင်း အမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ်ရှိကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ် နိုင်သောအရွယ်ရှိလူဦးရေတွင် အမျိုးသမီး ဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၅.၈%မျှ ပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၇၃%ကိုဆင်းရဲနှင့် အလွန်အိမ်ထောင်စုအဆင့် ၂၇% သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်နှင့် အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမှီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ရှိသည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမား အိမ်ထောင်စုများ အပြင်အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်စသော လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရ ဝန်ထမ်း အချို့လည်းငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ် ပိုင်သောလယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်(၄၄%)ထိ ရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်း ရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%ဖြစ်သော (၁၃၈)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၃၀%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၁၁%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ သုံးလ ခန့်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ ၂၄%မှာ ၃ လမှ ၅ လခန့်၊ ၂၅%မှာ ၆ လမှ ၁၂ လခန့် သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုပဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၉၂%သည် အကြွေးငွေ ၅၀၀၀၀/- ကျပ်မှ တစ်သန်းကျပ်အထက်ထိ တင်ရှိ

နေကြသည်။ ကြွေးမြီနည်းသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် ကြိုးစားရန်ကန်ပြီး ကြွေးဆပ်နိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း ကြွေးမြီများပြားသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အကြွေးနွံတွင်းမှ လွတ်မြောက်ရန် မှာ အလွန်ခက်ခဲသော အတိုင်းအတာတွင်ရှိနေကြပါသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၅%ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးက ရွာပြင်ပတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု(၂၅)စုနှင့်မူဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၄၀)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြ သည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း (၂) ဦးနှင့် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၂၈)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေ ရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် လိင်မှတဆင့် ကူးစက် တတ်သည့် ရောဂါများ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ် ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက် ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်ရေကန်များနှင့် တချို့အိမ်များတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံး တုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကိုရနိုင်ကြသည်။ ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှုမှာ ထက်ဝက်ခန့်သာရှိပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖျက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများ ရှိတတ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည်အခြေခံအရေး၊ အဖတ်အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အ တင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိမူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ကျောင်းတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော်သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှု များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ် သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမ ဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်

ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့်များ၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေး အရေအတွက်ထက်များနေပြီး တက္ကသိုလ်တန်းတွင် ကျားအရေအတွက်မှာ မအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေး ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေထိုင်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများကပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့၊ ရပ်ရွာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ(၄)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသောလူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းတို့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းမှာ နာရေးကိစ္စ အပါအဝင်လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ဖွဲ့စည်းပေးထားသော ကျေးရွာသမဝါယမအသင်း(၄)သင်းက အသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပါတ်သက်၍အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ပဲဒီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါးမှာ ရွှေဝါထွန်း၊ မနောသုခ တို့ကို မိုးစပါးအဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပြီးစပါးအထွက်မှာ တစ်ဧကလျှင်နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှတင်း(၄၀) ဝန်းကျင်သာထွက်ရှိပါသည်။ မိုးစပါးအပြီးကျန်ရှိသောမြေအစိုဓာတ်ကိုအသုံးပြု၍ ပဲဒီစိမ်းကို စိုက်ပျိုးပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့်တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ(၆.၅)တင်းသာထွက်ရှိပါသည်။ မြေပဲကို စီးပွားဖြစ်ထက် အိမ်သုံးအတွက် စိုက်ပျိုးမှုက ပိုများပြီးတစ်ဧကအထွက်နှုန်းမှာ (၅၅)တင်း ဝန်းကျင်

ထွက်ရှိပါသည်။လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်မတိုင်မီက သီးနှံအထွက်နှုန်းမှာ ယခုထက်ပိုမိုထွက်ရှိခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရေငန်ဝင်ရောက်မှု များလာသောကြောင့် သီးနှံအထွက်များ လျော့ကျလာရသည်။ ရေစုပ်စက်ကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန်ထက် ငါးကန်များမှ ရေစုပ်ထုတ်ရန် အသုံးပြုမှုများပြားပါသည်။

ချေးငွေနှင့် ပါတ်သက်၍ တောင်သူအနည်းငယ်သည် ပုံစံ(၇)မရရှိသေး၍ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေကို ချေးယူခွင့်မရရှိနိုင်ကြချေ။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ တချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက်စနစ်ကိုသုံးကြသည်။ လက်ရှိအနေဖြင့် စပါးနှင့်ပဲဒီစိမ်းကိုသာ ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပြီးမြေပဲကို အိမ်တွင်စားသုံးရန်အဖြစ်သာစိုက်ပျိုးကြသည်။ အကယ်၍တာဝန်မဆည် ဖို့ကာလယ်မြေများကို ရေငန်ဝင်ရောက်မှုကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ပါက စိုက်ဧရိယာတိုးမြှင့်ကာ သီးနှံအထွက်တိုးမြှင့်လာနိုင်ကြပါမည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဘဲမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရေမြေနေရာသင့်တော်သဖြင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသူများရှိပြီး အများဆုံးဘဲကောင်ရေ (၁၂၀၀) ထိမွေးမြူထားရှိသည်။ ဘဲဥမှာလည်း ဝယ်လိုအားရှိပြီး အသင့်အတင့်အကျိုးရှိသော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဘဲစာအဖြစ်ဆန်ကွဲ၊ ဖွဲနှင့်ပုဇွန်ဖွဲတို့ကို ရောနှောကျွေးမွေးကြသည်။ သနပ်ပင်မြို့ပေါ်တွင် ဓါတ်ဘဲသားဖောက်လုပ်ငန်းများရှိပြီး ဘဲသားပေါက်များကို ကာလပေါက်ဈေးဘဲမတစ်ကောင်လျှင် (၅၅၀)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကြိုတင်မှာယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ဥနှုန်းကောင်းသောဘဲမျိုးများက (၈၀%)အထက်အနိုင်ရသည်။ ဘဲဥထုတ်လုပ်သူများသည် ဘဲဥကိုတန်ဖိုးမြင့် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်နိုင်ပါက အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်ပေမည်။ ယခုနောက်ပိုင်းတွင် ဘဲစာဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာမှုကြောင့် ဘဲမွေးသူများမျှော်မှန်း သလောက် အမြတ်အစွန်းမရနိုင်ကြပါ။ ဘဲစာဈေးနှုန်း မြင့်တက်ချိန်တွင် အစာပမာဏအပြည့် မကျွေးခြင်း၊ ဈေးသက်သာပြီး အရည်အသွေး မပြည့်သောအစာကို ကျွေးခြင်းတို့ကြောင့် ဥနှုန်းကျဆင်းခြင်း၊ ဘဲဥရောင်းချ ဝင်ငွေလျော့နည်းခြင်းကြောင့် ဘဲစာအပြည့် အဝမကျွေးနိုင်ခြင်းတို့ ဆက်စပ်နေကာ ယခုကာလတွင် ဘဲမွေးသူအများစုမှာ အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရပြီး တွက်ခြေမကိုက်၍ ဘဲအရှင်များကို ထုတ်ရောင်းဈေးမှာလည်း တစ်ကောင်လျှင် (၁၇၀၀)ကျပ် ဝန်းကျင်သာရရှိနိုင်ကြသည်။

ဘဲမွေးမြူသူအများစုသည် ဝက်မွေးမြူရေးကိုပါ ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ဘဲများကို အစာကျွေးမွေးပြီး အစာများကျန်ရှိတတ်ကာ ယင်းအစာကျန်များကို ဘဲများကို ထပ်မံကျွေးမွေးရန် မသင့်တော်တော့၍ ကျန်ရှိသောအစာများကို ဝက်များကို ကျွေးမွေးကြခြင်းဖြင့် အလေအလွင့်နည်းပါးပြီးအကျိုးရှိစေနိုင်ပါသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများတွင် ဝက်မွေးမြူရေးကို တနိုင်ငံပိုင်မွေးမြူကြသည်။

ငါးမွေးမြူရေးကန်အဖြစ် သီးသန့်မရှိသော်လည်း အိမ်ထောင်စု (၈၃)စုတွင် လယ်မြေ၌ ကန်အငယ်များ တနိုင်တပိုင် တူးဖော်ထားရှိပြီး သဘာဝအလျောက် ပေါက်ပွားသောငါးရိုင်းများကို ဖမ်းဆီးရောင်းချကာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းကဝင်ငွေရရှိနိုင်ကြသည်။ အဆိုပါငါးမွေးကန်များကို စနစ်ကျသော မွေးမြူမှုနည်းစနစ်နှင့် သွင်းအားစုများထောက်ပံ့နိုင်ပါက တောင်သူများအတွက် ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိစေနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ အပ်ချုပ်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစား အလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု အချို့သာအပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေအကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် မတ်ပဲ၊ ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများ ကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ကုန်းတွင်းဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန့်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။ အားပျော့သောမုန့်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တခါတရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာကျရောက် တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅ကျပ်တိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ သို့သော် ပုံစံ (၇) မတင်ပြနိုင်သောတောင်သူများအနေဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို ချေးယူခွင့်မရဖြစ်တတ်သည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာထဲမှ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၆% မှ ၆၀%ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ မိသားစုဝင်များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၁၅%ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးသည်။ မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကျေးရွာရှိသမဝါယမအသင်းများသို့ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က ငွေထုတ် ချေးခဲ့ပါသည်။ ပြန်ဆပ်ရမည့်အချိန်ရောက်သောအခါ ချေးယူထားသူများမှ အကျေအလည် ပေးဆပ် ခဲ့ကြကာ သမဝါယမဦးစီးဌာန မှလည်း သတ်မှတ်ကာလအလိုက် ထုတ်ချေးမှုများရှိပါသည်။ အဖွဲ့ ဝင်အရေအတွက်မှာ သမဝါယမအသင်း(၄)သင်းရှိပြီး အသင်းဝင်ပေါင်း (၆၂၀) ရှိသဖြင့် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ သုံးချိုးနှစ်ချိုးခန့် လွှမ်းခြုံမှုရှိသည်။ ကျေးရွာသား အများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြား ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှု အနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ချက် အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ တစ်သိန်းကျပ်မှ သိန်းငါးဆယ် အထိ ချေးယူထားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အထက်တန်းကျောင်းခွဲရှိပြီး သံကူ ကွန်ကရစ်ကျောင်းဆောင် (၅)ဆောင်ရှိပြီး ခိုင်ခန့်ကြပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းဆောင်(၂)ဆောင်၊ အလယ်တန်းကျောင်းဆောင် (၂)ဆောင်နှင့် အထက်တန်းကျောင်းဆောင်(၁)ဆောင်ရှိကာ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်ကို ဆရာတော် ဦးဆေကိန္ဒ မှ လှူဒါန်းထားပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာ (၆)လုံးမှာ ယင်လုံ၊ ရေလောင်း အိမ်သာများ ဖြစ်ပါသည်။ စာသင်ခုံ၊ ပရိဘောဂများမှာ ပျက်စီးမှုများရှိနေကာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ မူလတန်းကျောင်းတွင် တပည့်ဆရာအချိုးအစားသည် (၁၀၅)ဖြစ်နေပြီး လစ်လပ်ဝန်ထမ်းနေရာများအတွက် အစားထိုးမခန့် နိုင် သေးခြင်း၊ အထက်တန်းအဆင့်တွင် ဘာသာရပ်အလိုက်ပြသမည့် ကျောင်းဆရာ မလုံလောက် ခြင်းတို့ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာသည်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် များပြားပြီး မူကြိုအရွယ်ကလေးငယ် အရေအတွက်လည်း များပြားကာ မိဘတချို့မှာ မူကြိုကလေးထိန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် ဆန္ဒရှိနေကြပါသည်။ စာသင်ကျောင်းသည် ကျေးရွာထဲတွင်ရှိပြီး ကျောင်းသူ/သားများ ခြေလျင်၊ စက်ဘီးတို့ဖြင့်ကျောင်းတက်ကြသည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြ ဆရာ/မ(၄)ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ဆရာ/မ(၁၁)ဦးနှင့် အထက်တန်းဆရာ/မ (၅)ဦးတို့ရှိကြသည်။ ကျောင်းတွင် တပည့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်းတွင် (၁၀၅)၊ အလယ်တန်းတွင် (၂၅)ရှိသဖြင့် မူလတန်းပြကျောင်းဆရာ/မ အင်အားမလုံလောက် ပါ ။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများပြားသည့်အလျောက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအဖြစ် သားဖွားဆရာမအပြင် ကျန်းမာရေးမှူးတစ်ဦးကိုပါ ခန့်ထားပေးရန် ရွာသားများလိုလားနေကြပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ကျေးရွာမှ (၅) ကီလိုမီတာခန့် အကွာအဝေးရှိ ကုလားချောင်းကြီးကျေးရွာတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံကို ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကိုရရှိနိုင်ပါသည်။ သောက်ရေအတွက် သောက်ရေကန်(၂) ကန်၊ ရေတွင်း(၄)တွင်းမှ ရရှိနိုင်ပြီး သုံးရေအတွက်လက်နှိပ်ရေတုံကင်နှင့် မော်တာသုံးရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြသည်။ သန့်ရှင်းရေးအပိုင်းမှာ ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများကဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဂျာနယ်များကို အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့်မျှ ကောင်းမွန်ပြီး အင်တာနက်လိုင်းမှာ မြန်နှုန်းနှေးကွေးပါသေးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦးတစ်ခုကို ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုးဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော်လည်း စာအုပ်နည်းပါးခြင်း၊ စာဖတ်သူနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် လောလောဆယ်တွင် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာသူ၊ရွာသားများ သတင်းအချက်အလက်ရရှိရေး အထောက်အပံ့ဖြစ်ရန်နှင့် လေ့လာသင်ယူနိုင်မှုအားကောင်းစေရန် ကွန်ပျူတာ၊ ပရိဘောဂပစ္စည်း၊ လိုအပ်သော ကိရိယာတန်ဆာပလာများနှင့် အင်တာနက်လိုင်းတို့လက်လှမ်းမီနိုင်သည့် ပြည့်စုံသောလေ့လာသင်ယူရေးနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦအား လက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းရှိလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် ရေလမ်းအသုံးပြုမှုများပြားပြီးရွာထဲမှ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသောချောင်းအတွက် ကွန်ကရစ်တံတား ၂ စင်း နှင့် အခြားသစ်သားတံတားများ ထိုးထားသည်။ ရေမြေအနေအထားအရာ ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသဖြင့်မိုးရာသီတွင် ချောင်းရိုးများတွင်ရေပြည့်နေကာ စက်တပ်လှေ၊ လှေများဖြင့် သွားလာကြရပါသည်။ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ(သို့မဟုတ်) သနပ်ပင်သို့ သွားကြရာတွင် မိုးရာသီ၌ လှေ၊ စက်တပ်လှေများကို အသုံးပြုကြရသည်။ မိုးအကုန်ပိုင်းတွင် ချောင်းရိုးမှရေမှာ တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျလာပြီးလှေများကို မသုံးနိုင်ကြတော့ချေ။ မိုးအကုန်၊ ဆောင်းအကူး ကာလတွင် ချောင်းရိုးတွင် ရေလျော့ကျသွားခြင်း၊ မြေသားလမ်း အသုံးပြုရန် မြေသားမခြောက်သေးခြင်းတို့ကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲကြန့်ကြာမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြုံလာပါက ခက်ခဲစွာအား

ထုတ်ကြရပါသည်။ မြေသားလမ်းခြောက်သွေ့ သွားချိန်တွင်မူ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားလာကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်း အသုံးပြုခြင်းမရှိသေးပါ။ ရွာသားများအနေဖြင့် လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းအသုံးပြုလိုကြသော်လည်း ပင်မဓါတ်အားလိုင်းနှင့်လည်း (၁၆)ကီလိုမီတာခန့် ကွာဝေးပြီး ငွေကြေးအင်အားနည်းသဖြင့် သွယ်တန်းအသုံးပြုရန် အလှမ်းဝေးနေပါသေးသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော်ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်း ဆက် သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက် သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထား သူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး အစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာ ဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ

- (၁) လယ်ယာမြေများသို့ ရေငန်ဝင်ရောက်မှုကို တာတမံဆည်ဖို့ပြီး တားဆီးနိုင်ပါက များ ပြားသောလယ်ယာမြေဧရိယာကို အသုံးပြုပြီး သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်မှုတိုးချဲ့ကာ သီးနှံတိုး တက် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်။
- (၂) ရေမြေအနေအထားအရ ရေဖုံးလွှမ်းသော ဧရိယာများပြားသဖြင့် ဘဲနှင့်ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ် နိုင်ပါသည်။
- (၃) သနပ်ပင်နှင့် ပဲခူးမြို့များသို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ကုန်စည်စီး ဆင်းမှုမြန်ဆန်ပါသည်။ မိုးအကုန် ဆောင်းအကူးကာလတွင်တော့ ခက်ခဲကြန့်ကြာ တတ်ပါသည်။
- (၄) ကျေးရွာတွင် သမအသင်း(၄)သင်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး အသင်းသားပေါင်း (၆၂၀) ဦးရှိနေ ပါသည်။ ပထမဦးစွာဖွဲ့စည်းသော အသင်းများတွင် ချေးငွေလည်ပတ်မှု ၃-၄ ကြိမ်ရှိပြီး အသင်းသား(၂၇၀)ဦးရှိသည်။ ယခုနှစ်ဖွဲ့စည်းသောအသင်းတွင် အသင်းသား (၃၅၀) ဦး ပါဝင်ကာ ချေးငွေစတင် လည်ပတ်နေပြီဖြစ်သည်။ အသင်းသားစုစု ပေါင်း(၆၂၀)ဦး ရှိသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၈% ခန့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက် မှုရှိကာ ချေးငွေ ရရှိ ရေးအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါသည်။

- (၅) ဒေသတွင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း အလွန်နည်းပြီး ဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းမှုက အရောင်းအဝယ် ပိုမို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။
- (၆) လုပ်သားအင်အားများပြားပြီး လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်သူတို့အား ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။
- (၇) ရွာသားများသည် ဖုန်း၊ အင်တာနက် တို့သုံးစွဲရန် လက်လှမ်းမှီသည်။ ရွာထွက်ကုန်၊ သွင်းအားစုများ၏ ဈေးနှုန်းများကို လှမ်းမေးသိရှိနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

- (၁) စစ်တောင်းမြစ်သည် ကျေးရွာပိုင်လယ်မြေများ ဆားမှကပ်လျက်စီးဆင်းနေသဖြင့် ရေ တိုက်စားပြီးလယ်မြေပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်။ ထိရောက်သင့်တော်သော နည်းစနစ် ဖြင့် မြစ်ရေတိုက်စားမှုကို မကာကွယ်နိုင်ပါက လယ်မြေများဆက်လက်ဆုံးရှုံးဖွယ်ရာ ရှိနေပါသည်။
- (၂) လယ်ယာမြေသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု အထူးသဖြင့် ဆောင်းတွင်းပဲဒီစိမ်းစိုက် ကာလတွင်ရှိလာပါ က သီးနှံအထွက်ကို ထိခိုက်စေပါသည်။
- (၃) မိုးရွာသွန်းမှုလျော့နည်းခြင်းက စိုက်ပျိုးသီးနှံများကို အထွက်လျော့စေသည်။ တခါတရံ မိုးခေါင်ခြင်းများကလည်း အထွက်နှုန်းကို ပိုမိုထိခိုက်စေသည်။
- (၄) ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ငမြှောင်တောင်ပိုးများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်ပြီး အထွက် နှုန်းကိုထိခိုက် စေသည်။
- (၅) ဘဲမွေးမြူရေးအကျိုးအမြတ်ရရှိရေးတွင် ဘဲစာတန်ဖိုးသည် တိုက်ရိုက်အချိုးကျသဖြင့် ယခုနောက်ပိုင်းကာလတွင် ဘဲစာဈေးနှုန်းကြီးမြင့်လာမှုသည် ဘဲမွေးမြူသူများ အတွက်အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်သည်။
- (၆) သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သော်လည်း ခရီးသွားရန် ခက်ခဲခြင်း(သို့) ခရီးစရိတ်အခက်အခဲတို့ကြောင့် ရွာသို့အရောက်အပေါက်နည်းကာ နည်းပညာပိုင်း ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကို လက်လှမ်းမမီ ဖြစ်တတ်သည်။
- (၇) စိုက်ဘဏ်မှ ငွေထုတ်ချေးရန် တချို့တောင်သူများမှာ လယ်ယာမြေ အသုံးပြု ခွင့်လက် မှတ် ပုံစံ(၇)မရှိ၍ ငွေမချေး နိုင်ခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီး မြင့်ခြင်း၊ အာမခံလုပ်ငန်းတို့မရှိခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှငွေချေး ယူရန်အပေါင်ပစ္စည်းလိုအပ်ခြင်း၊ မြို့နယ်ရှိဘဏ်များမှ ကျေးလက် အရောက်ဝန် ဆောင်မှုမပေးနိုင်ခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရာတွင် ငွေချေး ယူလိုသူများအတွက် ပုံစံဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်းတို့ကြောင့် ချေးငွေရယူရေး အဟန့်အတားရှိသည်။
- (၈) မူလတန်းကျောင်းတွင် ဆရာအင်အား မလုံ လောက်ချေ။ ဝန်ထမ်းအင်အား ဖြည့်တင်း ရန် ပညာ ရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။

- (၉) ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတစ်ခု ဆောက်လုပ်ထားရှိပြီး ဝန်ထမ်းသားဖွား ဆရာမမှာ ရာထူးတိုး ပြောင်းရွှေ့သွားချိန်မှ အစားထိုးခန့်အပ်မှုကာလ နောက်ကျသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုဦးရေများပြားသဖြင့် သားဖွားဆရာမအပြင် ကျန်းမာရေး မှူး(၁)ဦး ပါ ခန့်ထားပေးရန် ရွာလူထုက လိုလားနေကြပါသည်။
- (၁၀) ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ ရွာသားများအတွက် လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အတိုင်းအတာ တစ်ရပ်ထိ သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ် တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်း မှတဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေ အထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။
- (၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကိုကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။
- (၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ကျန်းမာရေး၊ ကျေးရွာမီးလင်းရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကောင်းမွန်လာခြင်းတို့ မှတဆင့်လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

- (၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေ ရရှိနိုင်ရာအခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာ တွင်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများ ကတဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကလည်း အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

- (၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။
- (၃) ကျေးရွာရှိကလေးငယ်များ ဉာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားရေးတို့အတွက် ကျေးရွာတွင် မူကြိုကလေးထိန်းကျောင်း တစ်ဆောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးနှင့် မူလတန်းကျောင်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမအင်အား ဖြည့်တင်းနိုင်ရေး၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ ဖြည့်တင်းရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ လူငယ်လူရွယ်များ လေ့လာစရာအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိအောင် လက်ရှိစာကြည့်တိုက် အဆောက်အဦးတွင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖတ်စရာစာအုပ်များဖြည့်တင်းရေး၊ ကွန်ပျူတာအသုံးပြုနိုင်ရေးအစီအမံများ၊ စာကြည့်တိုက်စီမံ ခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ၊ အခြားစာကြည့်တိုက်အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်းတို့ကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
- (၄) ကျေးရွာပိုင်အဆောက်အဦများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက်ကြိုးပမ်းခြင်း၊ ရေငံတားဂိတ်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ကုလားချောင်းကြီးနှင့် ဆက်သောရွာချင်းဆက် လမ်းကိုအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ရေငန်တားတာတမံကို အခြားရွာများနှင့်ပူးပေါင်းကာ စစ်တောင်းမြစ် ကမ်းတလျှောက် တည်ဆောက်နိုင်ရေးတို့အတွက် ဒေသအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာကျန်းမာရေးအပိုင်းတွင် လစ်လပ်ဝန်ထမ်းအတွက် ဖြည့်တင်းရေး၊ အိမ်ထောင်စုများပြားသည့် ကျေးရွာဖြစ်သည့်အလျောက် ကျန်းမာရေးမှူးအဆင့် ဝန်ထမ်းခန့်ထားရေး၊ သောက်ရေလုံလောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သောက်ရေကန်(သို့) စက်ရေတွင်း တူးဖော်ရေးတို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့်နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ပဲဒီစိမ်း၊ မတ်ပဲကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ အတွက်သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာတောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ နွေစပါးကဲ့သို့ သီးထပ်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးရရှိသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်လည်း ဆည်မြောင်းရေ မရနိုင်ပါက ဖြစ်နိုင်သောနည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ် စိစဉ်ပေးသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန်စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်

သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

(င) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ရွာသားများအလွန်စိတ်ဝင်စားကြသော်လည်း ပင်မဓါတ်အား လိုင်းနှင့် (၁၆) ကီလိုမီတာခန့် ကွာဝေးခြင်းနှင့် ငွေကြေးအားနည်းခြင်းတို့သည် ကျေးရွာမီးလင်းရေး တို့အတွက် အဟန့်အတားအဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်မှ အထောက်အပံ့ကို အထိုက် အလျောက်ရရှိနိုင်လျှင် ကျေးရွာမီးလင်းရေး အစီအစဉ် အောင်မြင်နိုင်ခြေရှိပါမည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်မည်ဆိုပါက ထင်းဖိုး၊ ဖယောင်းတိုင်ဖိုးတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့နည်း သွားပြီးပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကို အထောက်အကူပြုကာ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာ စေပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလကဖော် ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့သည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင် ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ ထို့ကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာ ဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိ နိုင်ပဲနောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။

ကျန်ပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် နှစ်အလိုက် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင် ရာများ အပါအဝင် စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဖြည့်စွက်ရေးသွင်းနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေး ထားသည်။ ကျေးရွာ၏ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများသည် သင့်တော်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှု လိုအပ် သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ ပေါ်ပေါက်လာမှု၊ အတွေးအမြင်နှင့် မဟာဗျူဟာအသစ်များ ပေါ်ထွက်လာမှု၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ကဲ့သို့သော အခြားအကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပွားမှုတို့ပေါ်မူတည်ပြီး ပြောင်းလဲမှုရှိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) - ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ ကျေးရွာလျှပ်စစ် မီးလင်းရေး	၉၆	၁	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်ရန် မြန်မာ့လျှပ်စစ်ဓါတ်အား လုပ်ငန်းနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	-
ဘဏ်စနစ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများ					
ချေးငွေ	၂။ ချေးငွေများ ရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊	၉၁	၂	ငွေချေးလိုသူများ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် အခြေခံချေးငွေစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ချေးငွေလျှောက်လွှာပြုစုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၃။ ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	၈၈	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာရရှိနိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
ကျန်းမာရေး					
	၄။ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေး	၈၄	၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အင်အားဖြည့်တင်းရေးနှင့် ရေကန်(သို့) အဝီစိတွင်းတူးဖော်နိုင်ရေး တို့အတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
ပညာရေး					
	၅။ ကလေးပျော်ကျောင်းဝန်းကျင် ဖန်တီးပေးခြင်း	၈၃	၅	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ကျောင်းဆရာ/မ ဝန်ထမ်းအင်အားဖြည့်တင်းရေး၊ ကျောင်းပရိဘောဂဖြည့်တင်းခြင်း	-

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
				လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော် နိုင်ရန် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
	၆။ မူကြိုကျောင်းတည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၈၀	၆	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နိုင် ရန် ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန် ပညာရေးဌာနနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	-
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ လျှပ်စစ်မီး	၇။ ရေငန်တားဂိတ်တည်ဆောက်ခြင်း	၆၉	၇	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဆပ်ကော်မတီ သည် ရန်ပုံငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
မွေးမြူရေး	၈။ မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး	၅၉	၈	မွေးကုဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။	-
စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်း	၉။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး	၅၄	၉	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။	-
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း	၁၀။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၅၂	၁၀	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်တွင် ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စီမံအုပ်ချုပ်မှု					
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၁၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၅၁	၁၁	လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းဆောင် ရည် များကို တည်ဆောက်မည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖွဲ့၊ စီးပွားရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်မည်။ အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် မြို့နယ်နှင့် ပြင်ပအထောက်အပံ့များရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။	—
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁၂။ ရေငန်တားတာတမံ တည်ဆောက်ခြင်း	၄၃	၁၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဆပ်ကော်မီတီ သည် ရန်ပုံငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်းထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရေး	၁	✓	✓			
၂။ ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊	၂					
၃။ ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	၃		✓			
၄။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းနှင့်ဆေးဝါးဖြည့်တင်းခြင်း	၄	✓	✓			
၅။ ကလေးပျော်ကျောင်းဝန်းကျင် ဖန်တီးခြင်း	၅		✓			
၆။ မူကြိုကလေးထိန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး၊	၆		✓			
၇။ ရေငန်တားဂိတ်တည်ဆောက်ခြင်း၊	၇		✓			
၈။ မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး	၈		✓		✓	
၉။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး	၉	✓	✓		✓	
၁၀။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၁၀	✓	✓	✓	✓	✓
၁၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်း ရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၁၁	✓		✓		✓
၁၂။ ရေငန်တားတာတမံ တည်ဆောက်ခြင်း	၁၂		✓			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည်ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမ ဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)				
		ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် ငွေလုံးငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	လူသားချင်း ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
၁	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရေး			✓		
၂	ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊			✓		
၃	ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း			✓		
၄	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းနှင့်ဆေးဝါး ဖြည့် တင်းခြင်း			✓		
၅	ကလေးယုန်ကျောင်းဝန်းကျင်ဖန်တီးခြင်း			✓		
၆	မူကြိုကလေးထိန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင် ရေး၊			✓		
၇	ရေငန်တားဂိတ်တည်ဆောက်ခြင်း၊			✓		
၈	မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး				✓	
၉	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး				✓	
၁၀	သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ ရရှိရေး				✓	
၁၁	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့် တင်း ရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး				✓	
၁၂	ရေငန်တားတာတမံ တည်ဆောက်ခြင်း			✓		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုး

တက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်

မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ် ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့် အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်း စနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုး တက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအ လိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍ အလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦးသတင်းအချက် အလက် များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ သည်အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကိုဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုအောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေး ထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၅	၄	၉	၀.၂%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၉၀	၁၀၁	၁၉၁	၄.၄%	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	၁၁၄	၁၂၆	၂၄၀	၅.၆%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	၂၃၁	၂၃၀	၄၆၁	၁၀.၆%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၄၄၂	၁၆၃၇	၃၀၇၉	၇၁.၁%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၅၅	၁၉၆	၃၅၁	၈.၁%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၂၀၃၇	၂၂၉၄	၄၃၃၁	၁၀၀%	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း - ၉၁၂			တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ - ၅		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း		အခြားလုပ်ငန်း	မှတ်ချက်
		အဓိက လုပ်ငန်း	%		
၁	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၁၆	၅၆		လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိက လုပ်ကိုင်သော မိသားစုများ ဖြစ် သည်။
	• လုပ်သား(လခစား၊နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၂	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၉	၁		ဘဲသားဖောက်လုပ်ငန်း ၁ ဦး
	• လုပ်သား(လခစား၊နေ့စား				

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း		အခြားလုပ်ငန်း	မှတ်ချက်
		အဓိက လုပ်ငန်း	%		
	လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၄	ခါတ်သတ္တု နှင့် ကျောက် တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၅	ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၆	လျှပ်စစ်၊ သဘာဝခါတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၇	ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၆	၁.၇		လက်သမား၊ ပန်းရံ
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၈	စက်ပြင်ဆိုင် (စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်)၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းပြုပြင်ဆိုင်				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား)				

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း		အခြားလုပ်ငန်း	မှတ်ချက်
		အဓိက လုပ်ငန်း	%		
	လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၉	လက်လီလက်ကား အရောင်းအဝယ်				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၅	၂.၇		
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၀	အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင်များ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၂	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သိုလှောင်ခြင်း၊				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၄	၅.၉		
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၃	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၄	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ရေး၊ ငှားရမ်းရေး နှင့် အလားတူလုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား)				

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း		အခြားလုပ်ငန်း	မှတ်ချက်
		အဓိက လုပ်ငန်း	%		
	လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၅	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဆေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၀.၄		
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၆	ပညာရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၇	ကျန်းမာရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၈	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၉	အငှားလိုက်ကျပ်လုပ်သားများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၈၈			
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၂၀	ပြင်ပမှ လာရောက်လုပ်ကိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများတွင် လာရောက် လုပ်ကိုင်သူများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• လုပ်သား (လခစား၊ နေ့စား)				

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း		အခြားလုပ်ငန်း	မှတ်ချက်
		အဓိက လုပ်ငန်း	%		
	လုပ်သား)				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၉၁၂			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှတစ်ဆင့် ကောက်ယူသည်။)

၁.၃။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၃) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ	ဆည်ရေရရှိမှု	ရေအရင်းအမြစ်
		အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	(ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	(ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၇၈၀၄	သင့်	မရှိ	မရှိ
ပလပ်မြေ				
ယာမြေ				
စုစုပေါင်း	၇၈၀၄			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၄။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့် /နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊ သတ္တုကျောက်၊ကျောက်မီး သွေး၊သဲ) စသည့်	မရှိ	
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ် တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ		

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့် /နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
------------	---------------------------------------	--

အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊
ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဓါတ်သတ္တုများမထွက်ရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်း၊ မြေပဲစသော သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာမှ နွားစာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက် ပစ္စည်းများအတော်အသင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။ စားကျက်သီးသန့်မရှိသော်လည်း ကျွဲနွားများအတွက် ရေမြုပ်ကွင်းပြင်များမှ နွားစာရိက္ခာများလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ပါသည်။

၁.၅။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	သတ်မှတ်စံနှုန်း		
		အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု အိမ်ပုံစံ	၄၀ဧကနှင့်အထက် • အုတ်တိုက်၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ၊သွပ်မိုး	၁၀-၄၀ဧက • ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ၊သွပ်မိုး	၁၀ဧကအောက် • ပျဉ်ခင်း၊ထရံကာ၊သွပ်သို့မဟုတ်သက်ကယ်မိုး	မရှိ • ဝါးခင်း၊ထရံကာ၊သက်ကယ်မိုး
ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှု	• ထွန်စက်ကြီး၊လက်တွန်းထွန်စက်၊နွားလှည်း	• လက်တွန်းထွန်စက်၊ နွားလှည်း	• ခိုင်းနွား	• မရှိ
အလုပ်အကိုင်	• ဆန်စက်၊အိမ်ဆိုင်သစ်ဝါးရောင်းဝယ်ရေး၊စီးပွားဖြစ်ဘဲမွေးမြူရေး	• အိမ်ဆိုင်၊သစ်ဝါးရောင်းဝယ်ရေး၊စီးပွားဖြစ်ဘဲမွေးမြူရေး	• တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဘဲမွေးမြူရေး၊ဝက်မွေးမြူရေး	• ကျပ်နန်း
အခြား	• တယ်လီဖုန်း၊စက်လှေ၊ဆိုလာမီး၊ဆိုင်ကယ်	• တယ်လီဖုန်း၊ဆိုလာမီး၊ဆိုင်ကယ်	• တယ်လီဖုန်း၊ဆိုလာမီး၊ဆိုင်ကယ်	• မရှိ
အိမ်ထောင်စု ပေါင်း ၉၂၁	၆၀ (၆.၅%)	၁၈၆(၂၀.၂%)	၃၅၁(၃၈.၁%)	၃၂၄(၃၅.၂%)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားခြင်း လေ့ကျင့်ခန်းမှ ကောက်ယူသည်။ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၆။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၆	၁၁.၆%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းချပြီးစားသုံးရ
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၃၃	၂၄%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းချပြီးစားသုံးရ
၆လမှ ၁၂လအထိ	၃၅	၂၅.၄%	လိုအပ်သောရိက္ခာအတွက် ငွေချေးငှားပြီး လုပ်အားမှ ရငွေ(သို့)ကြက်၊ ဝက်များကို ရောင်းချရငွေများဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ် ကြသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု စစ်တမ်းမှတစ်ဆင့် ကောက်ယူသည် (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၇။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၇.၁။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁၀	၁၈	၂၈
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၁	၂
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်				
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ			
မုဆိုးမ	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၄၀	
ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၂၅	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၇.၂။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
စီးပွားရေး			
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံခြင်း	အသင့်အတင့်	စိုက်ပျိုးတောင်သူများမှာဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုကြောင့်အထွက်နှုန်းများ လျော့ကျကာ ရိက္ခာမဖူလုံမှု ကြုံရသည်။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	အရင်းအမြစ်ရှားပါးခြင်း (မြေ၊ ရေ)	အသင့်အတင့်	စစ်တောင်းမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် လယ် ယာ မြေထပ်မံဆုံးရှုံးမှုများရှိနိုင်ပါသည်။
ကျန်းမာရေး			
၃	ငှက်ဖျား၊	အနည်းငယ်သာရှိ	ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပါသည်။
၄	သွေးလွန်တုတ်ကွေး	အသင့်အတင့်	ရွာဧရိယာသည် ရေဝပ်ဧရိယာများရှိသဖြင့် ခြင် ပေါက်ဖွားမှုများပြီး သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
၅	တီဘီရောဂါ	အနည်းငယ်သာရှိ	တီဘီရောဂါအကြောင်း ကျန်းမာရေးဗဟု သုတ ရှိသောကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင် ပြီးကူးစက် ခံရလျှင်လည်းထိရောက်စွာဆေး ကုသမှုခံယူနိုင် ခြင်း၊ ဆေးကုသရာဌာနတို့သို့ အလှမ်းမီခြင်း၊
၆	ခုခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ	အနည်းငယ်သာရှိ	ခုခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါအန္တရာယ်ဇုန်အ တွင်း အလုပ်လုပ်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ကူးစက် မှုခံရနိုင်ခြေနည်းပြီး ကာကွယ်သော နည်းလမ်း များအကြောင်း အသင့်အတင့်သိခြင်း၊
၇	လူကုန်ကူးခြင်း	အသင့်အတင့်	အခြားနိုင်ငံသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်သူ ရှိသ ဖြင့်လူကုန်ကူးခံရနိုင်ခြေ အသင့်အတင့်ရှိပါ သည်။
၈	ရေကြီးခြင်း	မြင့်မား	ရာသီအလိုက်မြစ်ရေကြီးခြင်းကိုရင်ဆိုင်ရတတ် ပြီးစိုက်ပျိုးရေးအထွက်နှုန်းကို ထိခိုက်စေနိုင် သည်။
၉	မိုးခေါင်ခြင်း	အသင့်အတင့်	ယခုနှစ်တွင် မိုးအားနည်းမှုနှင့် ရင်ဆိုင် ရပါသည်။
၁၀	လေပြင်းမုန်တိုင်း	ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း	မိုးသက်လေပြင်း ရံဖန်ရံခါကျရောက်တတ် မှု သာရှိပါသည်။
၁၁	ငလျင်	ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း	ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမခန့်မှန်းနိုင်ပါ။
၁၂	မီးဘေး	ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း	နွေရာသီတွင်အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။
၁၃	မြေတိုက်စားခြင်း၊ မြေဆီ လွှာ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း	မြင့်မား	စစ်တောင်းမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် လယ်ယာ မြေထပ်မံဆုံးရှုံးမှုများရှိနိုင်ပါသည်။
၁၄	ဝေးလံခေါင်ဖျား ခြင်း		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၇.၃။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်များ	အသင့်အတင့်ရှိ	ကူးစက်ရောဂါ ကူးစက်ခံရရန် အခွင့်အလမ်းရှိခြင်း၊ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ရသောကြောင့်အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲရန် အခွင့်အလမ်းရှိခြင်း။
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စုများ	အသင့်အတင့်ရှိ	အလုပ်အကိုင် ပုံမှန်မလုပ်ရသောအချိန်တွင် စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်သည်။
၃	မြေယာမဲ့နှင့် ကျပန်းအလုပ် သမားများ	အသင့်အတင့်ရှိ	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်မြန်ရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း၊ ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့လာသော်စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်။
၄	လယ်သမားများ	အသင့်အတင့်ရှိ	စစ်တောင်းမြစ်ရေ တိုက်စားမှုကြောင့် လယ်ယာမြေ ဆုံးရှုံးမှုများ၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် သီးနှံများ တွင်ဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်း၊ သီးနှံဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့လာသော် စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်။
၅	ဈေးလှည့်ရောင်းသူများ	နိမ့်	ပုံမှန်အလုပ်မလုပ်ရသောအချိန်တွင် စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂။ ကျေးလက်မိသားစုများ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
		ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ပြည်သူ့စစ်	၁၀	-	၁၀	ရပ်ရွာလုံခြုံရေး	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး	၇
၂	ကြက်ခြေနီ	၁၀	-	၁၀	အရေးပေါ်အကူအညီ	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
		ကျား	မ	ပေါင်း			
၃	အမျိုးသမီးရေးရာ	-	၇	၇	အမျိုးသမီးကဏ္ဍ	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး	၇
၄	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	-	၉	၉	ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးကျန်းမာရေး၊	ကျေးရွာသားများ	၇
၅	ဂေါပကအဖွဲ့	၉	-	၉	ဘာသာရေး	ကျေးရွာသားများ	၇
၆	ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီ	၃	၂	၅	ပညာရေးအဆောက်အဦးဆိုင်ရာများ	ကျေးရွာသားများ	၈
၇	သဘာဝဘေးကာကွယ်ရေးကော်မတီ	၆	၄	၁၀	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်း	၈
၈	နာရေးကူညီမှုအသင်း	၁၀	-	၁၀	သာရေးနာရေး	ကျေးရွာသားများ	၇
၉	နတ်ရေကန်သမအသင်း	၄၀	၂၀	၆၀	သမချေးငွေလုပ်ငန်း	သမဦးစီး	၆
၁၀	ဒိုလယ်သမားသမအသင်း	၇၅	၁၅	၉၀	သမချေးငွေလုပ်ငန်း	သမဦးစီး	၆
၁၁	တိုင်းရင်းသားသမအသင်း	၉၀	၃၀	၁၂၀	သမချေးငွေလုပ်ငန်း	သမဦးစီး	၆
၁၂	ရွှေဥဒေါင်းသမအသင်း	၃၀၀	၅၀	၃၅၀	သမချေးငွေလုပ်ငန်း	သမဦးစီး	၇

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်)

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
-----	------	---	--

၁

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၀၅	၄၄%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၅	၀.၅%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ဧကထိ(၂ ဟတ်တာထိ)	၁၀	၁.၁%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ ၁၂.၅ဧကကြား(၅ဟတ်တာထိ)	၃၉၆	၄၃%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့်အထက်)	၁၀၅	၁၁.၄%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၉၂၁	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည် ()	မရှိ		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေရနိုင်သော နေရာများနှင့်လက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ။

၂.၂.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ	သွင်းအား စုလိုအပ် ချက်(နိမ့်/ လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လ တ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်း မျှ				
စပါး	၅၅၀၀	တင်း	၃၅	၄၅	၄၀	ဇူလိုင်- နိုဝင်ဘာ	လတ်	နိမ့်	
ပဲတီစိမ်း	၂၀၀၀	တင်း	၃	၁၀	၆.၅	နိုဝင်ဘာ- မတ်လ	လတ်	လတ်	သီးထပ်
မြေပဲ	၅၀	တင်း	၅၀	၆၀	၅၅	နိုဝင်ဘာ- မတ်လ	မြင့်	မြင့်	သီးထပ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၂၀		
ရိတ်သိမ်းစက်	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၈		
ခြွေလှေ့စက်	၁		
ရေစုပ်စက်	၈		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၅။ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးခြေ	ရှိ	ရောင်ဝင်ရောက်မှုတားဆီးနိုင်ပါက သီးထပ်စိုက်ဧကပိုမိုတိုးချဲ့နိုင်မည်။
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ရှိ	ထွန်စက်ငှားရမ်းခကို သီးနှံရိတ်သိမ်းပြီးမှ ပေးချေနိုင်သောအကြွေး စနစ်ရှိသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	သနပ်ပင်နှင့်ပဲခူးတို့တွင် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဓာတုဆေးဝါးများရောင်းချသော ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများက၎င်းတို့၏ ဖောက်သည်လယ်သမားများအားနည်း ပညာနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ	ရှိ	တိုးချဲ့ရန်မြေဧရိယာမရှိတော့ပါ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှုရှိပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအား အချိန်ယူရရှိနိုင်မှု	မရှိ	သနပ်ပင်မြို့ပေါ်နှင့် ပဲခူးမြို့တို့တွင်အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။
သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများ	ရှိ	ပဲတီစိမ်းတွင် ရောဂါကျရောက်မှုမှာ ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။
ပညာရပ်ဆိုင်ရာအကူအညီနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	ထိရောက်သော၊လုံလောက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိနိုင်သေးပါ။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၃။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

၂.၃.၁။ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂၀၃	
မြင်း	၁၁	
ကျွဲ		
ဆိတ်	၁	
ဝက်	၆၅၈	တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်မွေးမြူသည်။ ဒေသတွင်းဈေးကွက်တွင် လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်သည်။
ကြက်	၆၈၆	ကြက်လည်လိမ်ရောဂါ
ဘဲ	၁၂၃	ရေနက်ကွင်းဖြစ်သောကြောင့် ဘဲမွေးမြူရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ငါးကန်	၈၃	စနစ်တကျမွေးမြူခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဒေသနည်းဖြင့် မွေးမြူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၃.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်းများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေရရှိမှု	တိရစ္ဆာန်သောက်ရေအတွက်မခက်ခဲပါ။ ရေနက်ကွင်းဖြစ်သောကြောင့် ရေချိုငါးမွေးမြူရန် အခြေအနေပေးပါသည်။
တိရစ္ဆာန်အစားအစာ	စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း လယ်ကွင်းနှင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုမှ အစာရရှိနိုင်ပါသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဘဲသားဖောက်လုပ်ငန်းများဒေသတွင်းတွင်ရှိပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	သနပ်ပင်မြို့တွင်တိရစ္ဆာန်အစာနှင့် ဆေးဝါးများ ရောင်းဝယ်သူများရှိပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာဈေးကွက်	-
ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်	ထုတ်ကုန်များအား ကျေးရွာအရောက် လာရောက်ဝယ်ယူသူ များပင်ရှိပါသည်။
အိမ်ခြံဝင်းကျယ်ဝန်းမှု	အိမ်နောက်ဖေးတွင် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန် အချို့အိမ်များတွင် မြေနေရာ အလုံအလောက်ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၃.၃။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
အရင်းအနှီးမရှိခြင်း	အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။
ကူးစက်ရောဂါကျရောက်တတ်ခြင်း	ကြက်လည်လိမ်ရောဂါမှာ ကာကွယ်ကုသရန်ခက်ခဲပါသည်။ ဝက်ရောဂါလည်းကျရောက်လေ့ရှိပါသည်။ကျေးရွာလူထုတွင်လည်းတိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရန် အလေးထားစိတ်များ နည်းပါးနေပါသေးသည်။
မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် အစားအစာ	မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအားလက်လှမ်းမီရန်ခက်ခဲပါသည်။ ဘဲစာဈေးနှုန်းမှာ ယခင်နှစ်ထက် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်မားလာပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို မိရိုးဖလာမွေးမြူကြ၍ အခြေခံ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်ရေး၊ ကုသရေးအသိပညာ၊ ဗဟုသုတများချိတ်ဆက်ရယူရန် လိုအပ်ပေမည်။ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် အရင်းအနှီးရနိုင်သော နေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုပါမည်။

၂.၄.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၃			ဆန်စက်လုပ်ငန်း (မြင့်)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၇			လတ်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁			စက်ပြင် (လတ်)
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၅			ကွမ်းယာဆိုင်(နိမ့်)
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	၁			ကျေးရွာအဆင့်စားသောက်ဆိုင်
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁			ထွေလာဂျစ်မောင်း
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်းအပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအ တွက်	ဝန်ထမ်း/အ လုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ် အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	၁			ကျောင်းဆရာ
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားအငှား လိုက်လုပ်ငန်း များ	၂			
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပ ဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်း	၂၁			
	• စွန့်ဦးလုပ်ငန်းရှင်ပေါင်း : ၂၁				
	• ကျွမ်းကျင်လုပ်သားပေါင်း				
	• ကျပန်းလုပ်သားပေါင်း				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၄.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လုပ်ငန်းများတည်ထောင်လုပ်ကိုင်ရန်လုပ်သား အင်အား ပေါများသည်။	ဒေသတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျ၍ လုပ်ငန်း အခွင့်အလမ်းရှားပါးခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် ရာတွင်လိုအပ်ချက် ပြည့်မီနိုင်ရေးအတွက် လူငယ်များ၏ ပညာ အရည်အသွေးနိမ့်ခြင်း၊
သနပ်ပင်နှင့်ပဲခူးမြို့များတွင်ရောင်းဝယ်ဖောက် ကားရန် ဈေးကွက်ရှိသည်။	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်း၊ မိုးတွင်း၌ ရေလမ်း အသုံးပြု၍ ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ကုန်းလမ်းအသုံးပြုသည်။ မိုးကုန်၍ခြောက်သွေ့ရာသီအကူးတွင် လမ်းမခြောက်မီ သွား လာရခက်ခဲသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၅။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ကျေးရွာမှအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	သနပ်ပင်သို့ (၁၈) ကီလိုမီတာ	ပဲခူးသို့ (၂၉) ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်း	မိုးတွင်း၌စက်လှေ၊ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	မိုးတွင်း၌ စက်လှေ၊ ခြောက် သွေ့ရာသီတွင် မော်တော်ဆိုင် ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
ရရှိနိုင်သောကုန်ပစ္စည်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	အမယ်မျိုးစုံ (အစားအစာ၊ အဝတ် အစား၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်၊ စသည်ဖြင့်)	ဈေးဆိုင်အရေအတွက်များပြား ပြီးအမယ်မျိုးစုံရရှိနိုင်ကာလက္ခဏာ ဖြစ်နေသည်။
ဈေးအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	အသင့်အတင့်ကောင်း	ပိုမိုကောင်းမွန်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၆။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန်ခက်ခဲမှုများ
မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	ဈေးငွေ	၆ လ	တစ်နှစ် ၅%	မလို	ပုံသေစည်းမျဉ်း
သမဝါယမဦးစီးဌာန	ဈေးငွေ	၆ လ	တစ်နှစ် ၁၈%	မလို	ပုံသေစည်းမျဉ်း
ငွေထုတ်ချေးသူ	ဈေးငွေ	တိကျသောကာလ	တစ်နှစ် ၃၆%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
အပေါင်ဆိုင်	ဈေးငွေ	တိကျသောကာလ	တစ်နှစ် ၃၆%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ဈေးငွေ	တိကျသောကာလ	တစ်နှစ် (၁၀-၁၅)%	မလို	အချိန်တိုင်း မရနိုင်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၇.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ	အသင့်အတင့်	သီးထပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သဘာဝမြေသြဇာ အသုံးမပြုခြင်းနှင့် ဓာတုမြေသြဇာ အသုံးပြုခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ပေါင်းသတ်ဆေး အသုံးပြုခြင်း
သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ နှိမ်နင်းသော အလေ့အကျင့်များ	အသင့်အတင့်	ဘက်စုံသီးနှံဖျက်ပိုး ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းထက်ဓာတုဆေးများအပေါ် မှီခိုလွန်းခြင်း
မိုးခေါင်ခြင်း	အသင့်အတင့်	တစ်ချို့နှစ်များတွင်ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
အအေးလွန်ကဲခြင်း	နည်းပါး	-
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ အား စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ခြင်း	မြင့်မား	ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ ပုံးခွံများ စည်းကမ်း မဲ့အသုံးပြုစွန့်ပစ်ခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇.၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

ဇယား (၂၆) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်	ကျေးရွာသည် ရေနက်ကွင်းတွင်ရှိ၊ မမျှော်လင့်ဘဲ ဒီရေတက်တတ်သည်။	မရှိ
မီးဘေး	နိမ့်		မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းထားသည်။
မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းကျရောက်ခဲ့သည်။	
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	အချို့နှစ်များတွင် မိုးခေါင်တတ်သည်	
အအေးလှိုင်း	နိမ့်	မှတ်တမ်းမရှိ	
တိရစ္ဆာန်ရောဂါ	လတ်	ကြက်၊ဝက်၊နွားရောဂါ ကျရောက်မှုများ	

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဆေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ကျရောက်မှု လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီအလိုက်ရှိတတ်သည်။ အအေးမိ၊ တုတ်ကွေးအဖျားအနာများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိခြင်း	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်၊ လေ့ကျင့်ခန်းများ နည်းပါးပါသည်။

၂.၈.၁။ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက်၊ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၂	၄၇	၅၉	၁၅
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၂၃	၀	၂၃	၀.၆
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၂၂၀	၁၃၅၇	၂၅၇၇	၆၆.၂
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၅၀၇	၅၉၈	၁၁၀၅	၂၈.၇
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၃၆	၄၁	၇၇	၂.၀
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၃၀	၂၀	၅၀	၁.၃
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၁၈၂၈	၂၀၆၃	၃၈၉၁	၁၀၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၂။ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၀၁	၂၂၁	၄၂၂	၉၅
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၃၄	၁၃၆	၂၇၀	၆၃
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၃၁	၃၃	၆၄	၂၄
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၃၀	၂၀	၅၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးမှတစ်ဆင့်ကျောင်းသားမှတ်တမ်းစာရင်းမှကောက်ယူသည်။(၁၈-၂၀ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ရွာတွင်း ခြေလျင်၊လှေ	ရွာအတွင်း ခြေလျင်၊လှေ
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	၁၂၀ ပေ x ၃၀ ပေ x ၁၂ ပေ တစ်ဆောင်၊ ၁၀၀ပေ x ၃၀ပေ x ၁၂ပေ တစ်ဆောင်	၁၂၀ x ၃၀ x ၁၂ တစ်ဆောင်၊ ၆၀ x ၃၀ x ၁၂ တစ်ဆောင်
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊အုတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း ဖြစ်သည်။	သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း ဖြစ်သည်။
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	မလုံလောက်၊ စာသင်ခုံလည်းမလုံ လောက်၊	မလုံလောက်၊ စာသင်ခုံလည်းမ လုံလောက်၊
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား ၁ မ ၃ ပေါင်း ၄	က ၃ မ ၈ ပေါင်း ၁၁

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးမှတစ်ဆင့်ကျောင်းသားမှတ်တမ်းစာရင်းမှကောက်ယူသည်။(၁၈-၂၀ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ တပည့် - ဆရာ အချိုး	မူလတန်းပြ ဆရာ/ဆရာမ ၄ ဦး၊ အလယ်တန်းပြ ၁၁ ဦး ၄၆
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မိဘများဆင်းရဲ၍ယခင်နှစ်ကကျောင်းသား ၂၀ ဦးကျောင်းထွက် ပါသည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်၊ ဗလာစာအုပ်များကို လှူဒါန်းပေးပါသည်။ ဆင်းရဲသောမိသားစုများ အတွက် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာရန် ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်မရှိပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းသည် လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်တက်ကြွမှုနည်းပါ သည်။ မိဘနှင့်ဆရာကြား ညှိနှိုင်းမှုနည်းပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ -၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၉။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၉.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁. ရာသီတုပ်ကွေး	၂. သွေးလွန်တုပ်ကွေး	၃. ဝမ်းပျက်	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၉.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ဇယား (၃၁) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာ အဝေး (ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနဆေးရုံ(တိုက်နယ်)	ရွာတွင်း ၅ ကီလိုမီတာ	၁ လုံး	ဒေါက်တာ မရှိ၊ သူနာပြုမရှိ၊ သားဖွားဆရာမ ၁ ဦး၊ ကျန်းမာရေးမှူး..... သူနာပြု..... သားဖွားဆရာမ.....	လုံလောက်မှုမရှိ၊ လုံလောက်မှုရှိ၊ (ကုလား ချောင်းတိုက် နယ်ဆေးရုံ)
ဆေးဆိုင်	၅.၀ ကီလိုမီတာ	-	-	လျှပ်စစ်မီးမရှိသော ကြောင့်ဆေးကိုအအေးခန်းတွင် မသိုလှောင်နိုင်ပါ။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅၊ ၇၊ ၂၀၁၅)

၂.၉.၃။ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေကန်	၁	သင့် (ပုံမှန်စမ်းသပ် ခြင်းမရှိ)		ရှိ	ရှိ	နွေရာသီတွင်ရေခမ်းခြောက်တက်သည်။
ကွန်ကရစ်တွင်း	၄	ရေအရည်အသွေးမစစ်ထား		ရှိ	ရှိ	
ပိုက်တွင်း	၄၅	ရေအရည်အသွေးမစစ်ထား	ရှိ	ရှိ	ရှိ	

ရေရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု နေ့ မိုး ဆောင်း	အခြား
မြစ်ချောင်း ရေတွင်း	မရှိ မရှိ			

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃-၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၀။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၄၀၅	အိမ်သာကျင်းကိုဝါးနှင့် ရိုင်ပက်ထားခြင်းနှင့်သဲ ဆန်သောမြေဖြစ်၍ အိမ်သာများကိုနှစ် စဉ်ပြုပြင် ရန်လိုအပ်ပေမည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၄၂၈	အချို့သည် မြေပေါ်အိမ်သာသုံးကြပါသည်။
တောထိုင်	၈၈	အိမ်သာမဆောက်လုပ်ကြဘဲ ဆွေမျိုးအိမ်များတွင် သာ အသုံးပြုကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၁.၁။ ကျေးရွာတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့ သော နှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်း ရာသီ တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	မိုးရာသီတွင် ဆိုးရွားပါ သည်	-	သုံးစွဲနိုင်	ခြေလျင်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်-
ရွာတွင်းလမ်း	၁	မိုးရာသီတွင် ဆိုးရွားပါ သည်		သုံးစွဲနိုင်	ခြေလျင်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လမ်းတံတားအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
-------------------------	-----------	-------------	------------------------	--	-------------

ဆိပ်ခံတံတား

တံတား	(၅၂ x ၅ x ၁၄) ပေ (၅၀ x ၅ x ၁၄) ပေ	ကောင်း	၂၀၁၃ ၂၀၁၁		v
-------	--------------------------------------	--------	--------------	--	---

ကြိုးတံတား

ရေပြွန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁၁.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	၃၇ ကီလို	၂	မိုးရာသီတွင်သာ သွားလာနိုင်သည်။	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၁.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ်ကား	လှေ
အရေအတွက်	၂၈	၁၇၉			၅

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၂။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိမရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	မရှိ	-	
ဆိုလာစနစ်	၁၁၅	သင့်	မိုးရာသီ၊ တိမ်ထူသောနေ့များတွင်

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိမရှိ
------------	-------------	---	----------------

အားသွင်းရန် ခက်ခဲသည်။ ဘက်ထရီကို
အချိန်မီ အစားထိုးရန် လိုအပ်သည်။

ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် ၂၉ သင့်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အခြား(စကိုင်နက်)
အရေအတွက်	၂၄၆	၃၅၅	၂၆၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၄။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးကဏ္ဍအတွက် အမာခံအင်အားအဖြစ်တက်ကြွ စွာဆောင်ရွက်ခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးကဏ္ဍအတွက်အမာခံအင်အား အဖြစ်တက် ကြွ စွာဆောင်ရွက်ခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	အားကစား အထူးသဖြင့်ဘောလုံးကစားရာတွင်သာတူ ညီမျှ ပါဝင်ကြပါသည်။
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ-ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝန်းသန့်ရှင်းရေး)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၅.၁။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်မှု လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ် ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ ရှိ	များ လက်လှမ်းမှီမှု ရှိသော်လည်းချိတ်ဆက် မှု နည်းပါ သည်။ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှု များမရှိပါ။ ပြည်သူစစ်ရှိသလို နယ်မြေရဲစခန်းနှင့်လည်း လက်လှမ်းမှီမှုရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ ပြည်သူလူထုမှာဘေးကင်း လုံခြုံကြပါသည်။ ရဲစခန်းများဖြစ်သည့် ကုလားချောင်းကြီးရဲစခန်း၊ သနပ်ပင်ရဲစခန်းတို့နှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရန် လွယ်ကူပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်း၊ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းများ အားနည်းနေသေးပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပြည်သူလူထုကို ထိခိုက်စေနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သင်တန်းများထပ်မံရယူရန် လိုအပ်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

၂.၁၅.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	သာမန်	သာမန်	သာမန်	သာမန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃ - ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။ သဘာဝအရင်း အမြစ်များ	- လယ်ယာမြေများသို့ ရေငန်ဝင်ရောက်မှုကို တာတမံဆည်ဖို့ပြီး တားဆီးနိုင်ပါက သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်မှုတိုးတက်ကာ သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်မည်။ - ရေမြေအနေအထားအရ ရေဖုံးလွှမ်းသော ဧရိယာများပြားသဖြင့်ဘဲနှင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
ပထဝီအနေအထားဆိုင်ရာအား သာချက်	သနပ်ပင်နှင့် ပဲခူးမြို့များသို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ကုန်စည်စီးဆင်းမှုမြန်ဆန်ပါသည်။ မိုးအကုန်ဆောင်းအကူးကာလတွင် မူ ခက်ခဲကြန့်ကြာတတ်ပါသည်။
သမဝါယမအသင်း လုပ်ငန်းများ အား စိတ်ဝင်စားမှု	ကျေးရွာတွင် သမအသင်း(၄)သင်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး အသင်းသားပေါင်း (၆၂၀) ဦးရှိနေပါသည်။ ဦးစွာဖွဲ့စည်းသော အသင်းများတွင် ချေးငွေလည်ပတ်မှု ၃- ၄ ကြိမ်ရှိပြီး အသင်းသား(၂၇၀)ဦးရှိသည်။ ထပ်မံဖွဲ့စည်း သောအသင်းတွင် အသင်းသား (၃၅၀)ဦးပါဝင်ကာ အသင်းသားစုစုပေါင်း(၆၂၀)ဦးရှိသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၈%ခန့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှုရှိကာ ချေးငွေရရှိရေးအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါသည်။
ဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းမှု	ဒေသတွင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း အလွန်နည်းပြီး ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုက အရောင်းအဝယ်ပိုမို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။
ကျေးရွာလူဦးရေ	လုပ်သားအင်အားများပြားပြီး လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် သူတို့အား ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။
ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးအဆောက်အဦး၊ အဆောင်အယောင်များ၊	ရွာသားများသည် ဖုန်း၊ အင်တာနက်တို့ သုံးစွဲရန် လက်လှမ်းမှီသည်။ ရွာထွက်ကုန်၊ သွင်းအားစုများ၏ ဈေးနှုန်းများကို လှမ်းမေးသိရှိနိုင်သည်။ အခြားကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း ဆက်သွယ်စုံစမ်းသိရှိနိုင်သည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့် အသုံးအဆောင်များအတွက်ကန့်သတ်မှုများ	- စစ်တောင်းမြစ်သည် ကျေးရွာပိုင်လယ်မြေများ ဘေးမှကပ်လျက် စီးဆင်းနေသဖြင့် ရေတိုက်စားပြီး လယ်မြေပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်။ ထိရောက်သင့်တော်သော နည်းစနစ်ဖြင့် မြစ်ရေတိုက်စားမှုကိုမကာကွယ်နိုင်ပါကလယ်မြေများ ဆက်လက်ဆုံးရှုံးဖွယ်ရာရှိနေပါသည်။ - လယ်ယာမြေသို့ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုအထူးသဖြင့် ဆောင်းတွင်း

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ပဲဒီစိမ်းစိုက်ကာလတွင်ရှိလာပါက သီးနှံအထွက်ကို ထိခိုက်စေပါသည်။
ရာသီဥတုမမျှတခြင်း	• မိုးရွာသွန်းမှုလျော့နည်းခြင်းကစိုက်ပျိုးသီးနှံများကိုအထွက်လျော့စေသည်။ တခါတရံမိုးခေါင်ခြင်းများကလည်းအထွက်နှုန်းကိုပိုမိုထိခိုက်စေသည်။ • ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ငမြောင်တောင်ပိုးများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်ပြီး အထွက်နှုန်းကို ထိခိုက်စေသည်။
နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမမှီခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သော်လည်းခရီးသွားရန်ခက်ခဲခြင်း (သို့)ခရီးစရိတ်အခက်အခဲတို့ကြောင့်ရွာသို့ အရောက်အပေါက်နည်းကာ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာလက်လှမ်းမမှီဖြစ်တတ်သည်။
မွေးမြူရေး	• မွေးမြူရေးအစာအထူးသဖြင့်ဘဲမွေးမြူရေးသမားများအတွက် ဘဲစာဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကြောင့်ဘဲမွေးမြူရေးမှအကျိုးအမြတ်လျော့နည်းရသည်။
ချေးငွေရရှိရေး အခက်အခဲများ	• စိုက်ဘဏ်မှငွေချေးယူရန် တောင်သူတချို့မှာ လယ်ယာမြေအသုံးပြု ခွင့်လက်မှတ် ပုံစံ (၇)မရှိ၍ ငွေမချေး နိုင်ခြင်း၊ • ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်ခြင်း • အာမခံ လုပ်ငန်းတို့မရှိခြင်း၊ • စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရန် အပေါင်ပစ္စည်းလိုအပ်ခြင်း၊ • မြို့နယ်ရှိဘဏ်များမှ ကျေးလက်အရောက် ဝန်ဆောင်မှု မပေးနိုင်ခြင်း၊ • စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရာတွင် ငွေချေးယူလိုသူများအတွက် ပုံစံဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်း၊
ပညာရေးအဆောက်အအုံ၊ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု	• မူလတန်းကျောင်းတွင် ဆရာအင်အားမလုံလောက်ချေ။ ဝန်ထမ်းအင်အားဖြည့်တင်းရန် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။
ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံ၊ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု	• ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတစ်ခု ဆောက်လုပ်ထားရှိပြီး လစ်လပ်သောဝန်ထမ်းနေရာအတွက် အစားထိုးခန့်ထားခြင်း နောက်ကျသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ဦးရေများပြားသဖြင့်သားဖွားဆရာမအပြင်ကျန်းမာရေးမှူး(၁)ဦးပါ ခန့်ထားပေးရန် ရွာလူထုက လိုလားနေကြပါသည်။
လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးခြင်း	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးပါ။ ရွာသားများအတွက် လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အတိုင်းအတာတစ်ရပ်ထိ သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)
ဇယား (၄၅) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၁။	စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ် • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများ အား သိကျွမ်းမှုအား နည်း ခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများအ ကြားချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းရှိ စည်း မျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်အဖွဲ့ဝင် များလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ် ခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင် ရာသဘောတရား သင်တန်းဝန်ဆောင် မှု ပေးသောအဖွဲ့အ စည်းများနှင့်ချိတ် ဆက်မရှိခြင်း၊ ငွေ ကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း၊	• သဘောတရားသင် တန်းပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ • ရပ်မိရပ်ဖများမှအဖွဲ့ အစည်းများအကြား ညှိနှိုင်းချိတ်ဆက်ပေး ခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားသင် တန်းပို့ချပေး ခြင်း၊
၂။	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ • စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းခြင်း၊	• ရေငံဝင်ရောက်မှုရှိ ခြင်း၊ • ငွေကြေးမပြည့်စုံ ခြင်း၊ • နည်းပညာအ ထောက်အပံ့အား နည်းခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးအသိပ ညာ အားနည်းခြင်း၊ • သီးနှံဖျက်ပိုးကျ ရောက်တတ်ခြင်း၊	• လယ်ယာမြေဧရိယာ ကျယ်ပြန့် ခြင်း၊	• စစ်တောင်းမြစ် ရေ တိုက်စားမှု ကြောင့် လယ်ယာ မြေပျက် စီးဆုံး ရှုံးခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့်ဆက် သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင် ရာများဖန်တီးပေးခြင်း • ရေငံတားတာမံကို ဒေသအလိုက် တည် ဆောက်နိုင်ရေးအ တွက် မြို့နယ်အဖွဲ့အ စည်းမှ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ • သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ် နှင်း ရေးအတွက် ဦးစီးဌာန မှ ထိရောက်သောအ စီအမံချမှတ်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊ • ရေငံတားဂိတ် တည်ဆောက်ရေး၊ • ရေငံတားတာမံ တည်ဆောက်ရေး၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၃။	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ အကျိုးအမြတ် လျော့နည်းခြင်း၊	• ငွေကြေးချို့တဲ့မပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ • ကူးစက်ရောဂါကျရောက် တတ်ခြင်း၊	• မြေခြံများရှိနေခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ခိုင်မာခြင်း၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်မထိုးပဲစွန့်စားသော အလေ့အထရှိခြင်း၊ • ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအမြစ်ပြတ်ရေးစနစ်မရှိခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရာများဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ဈေးသက်သာပြီးထိရောက်မှုရှိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးမှုစနစ်ချမှတ်ခြင်း၊ • သံသယဖြစ်ဖွယ် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများကိုစစ်ဆေးနိုင်ရန်သုတေသနဓါတ်ခွဲခန်းများဖွင့်ပေးခြင်း၊	• မွေးမြူရေးနည်းစနစ်များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊ • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများရရှိနိုင်ရေး၊
၄။	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊	• မြေယာအကန့်အသတ် ရှိခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများမရရှိခြင်း၊ • ချေးငွေအလွယ်တကူမရရှိခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း၊	• ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရန် ကျွမ်းကျင်မှု၊ အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်း ပညာသင်တန်းရရှိရာနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း၊	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ • ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီးကျေးရွာလူထုနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊	• အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက်ချေးငွေရရှိရာနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊
၅။	ပညာရေး • ပညာရေးရလဒ်မ	• ဆရာ/မ အစားထိုးခန့် အပ်မှုမရှိသေးခြင်း၊	• ပညာရေးအားရွာသားများစိတ်ဝင်စားမှုရှိ ခြင်း၊	• မိဘဆရာအသင်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း၊	• ပညာရေးဌာနမှ ပုံမှန်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၊	• ဆရာ၊ဆရာမအင်အား ဖြည့်တင်းခြင်း၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	ပြည့်ဝခြင်း၊	• ကျောင်းအိမ်သာမလုံ လောက်ခြင်း၊	• မိဘဆရာအသင်း ဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း		• လိုအပ်သလို အရေး ယူဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • မိဘဆရာအသင်းဝင် များ ပူးပေါင်းမှုဖြင့် ပညာရေး အဆောက် အဦများနှင့်ဝန် ဆောင်မှုများကောင်း မွန်အောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊	• ပရိဘောဂ၊စာသင်ခုံ များထောက်ပံ့ပေး ခြင်း၊ • မူကြိုကလေးထိန်း ကျောင်းဆောက် လုပ်ခြင်း၊
၆။	ကျန်းမာရေး • ကျန်းမာရေး အဆင့် အတန်းမပြည့်ဝခြင်း	• ကျေးရွာတွင် ကျန်း မာရေး ဝန်ထမ်း မရှိခြင်း၊ • အိမ်သာကျင်းတွင် ဝါးခွေအသုံးပြုခြင်း၊ သဲဆန်သောမြေဖြစ် နေခြင်း၊	• ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းဆောက် ထားပြီးခြင်း၊ • သောက်ရေကန် တူးဖော် နိုင်မည့် နေရာရနိုင်ခြင်း၊	• ဌာနမှ တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်မှု နောက်ကျခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဝန် ထမ်းတိုးချဲ့ခွင့်ပြု ပေးခြင်း၊ • ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်ပေး ခြင်း၊ • ရေအရည်အသွေးကို ပုံမှန်စစ်ဆေးပေး ခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ဖြည့်တင်းရေးဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • ရေကန်(သို့)စက်ရေ တွင်းတူးဖော်ခြင်း၊
၇။	လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား • အလုပ်လက်မဲ့ များခြင်း၊	• ပညာရေးအဆင့်အ တန်းနိမ့်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူစရာ နေရာ မပြည့်စုံခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင် သည့်လူငယ်၊လူ ရွယ်များရှိနေခြင်း၊ • စာကြည့်တိုက်အ ဆောက်အဦး ဆောက်ထားခြင်း၊ • မိုဘိုင်းဖုန်း၊ အင်တာနက်နှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့ လာသင်ယူနိုင်ရေး အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	• စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံထူ ထောင်ပြီးအလုပ်အ ကိုင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ရွာအရောက်သင် တန်းများပံ့ပိုးခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းသင်တန်း များဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရေး ပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီး ခြင်း၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၇။	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အ ဦး များ • ရွာချင်းဆက်လမ်းမ ကောင်းခြင်း၊	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေ ခြင်း၊ • ငွေကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း၊	• နဂိုရ်လမ်းရိုးရှိ နေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှ ရွာအ ဆင့်လမ်း ဖောက်ပေး သည့်အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှ ရွာအ ဆင့်လမ်း ဖောက်ပေး သည့်အစီအစဉ်ချမှတ် ခြင်း၊	• ကျောက်ချောလမ်း ခင်းခြင်း၊
၈။	• လျှပ်စစ်မီး မရရှိ သေးခြင်း၊	• ငွေကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း၊ • ပင်မဓာတ်အားလိုင်း နှင့် (၁၆)ကီလိုမီတာ ခန့်ဝေးကွာခြင်း၊	• ရွာသူရွာသားများ လိုလားမှုပြင်းပြ ခြင်း၊ • ရွာသို့ ဆက်သွယ် ရေးအတော်အ သင့် ကောင်းမွန် ခြင်း၊	• မြို့ပြကဲ့သို့ ကျေးရွာ များတွင်ပံ့ပိုးမှုမရှိ သေး ခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှပံ့ပိုးပေး ခြင်း၊	• ကျေးရွာမှ ငွေကြေး ကောက်ခံပြီးပင်မ ဓါတ် အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ။
- ၂။ ၂၀၁၅ ခု ဇူလိုင်လက နတ်ရေကန်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်
.....(ငွေသား) (ငွေသား) (ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	- ကျေးလက်ဦးစီး - ကျေးရွာ - ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့်-၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့်-၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄								

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့်အဖွဲ့အစည်း (များ) ၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ